

บทที่ 6

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านชุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด คณะผู้วิจัยทำการสรุป และมีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลที่ได้รับ
2. เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย
3. ผลที่ได้รับ
4. วิธีการวัดผลและประเมินผล
5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สรุปผลที่ได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านชุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาบริบทของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านชุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1.1 สมาชิกของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกมีอาชีพทำนา สมาชิกที่ทำผลิตภัณฑ์ชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 – 50 ปี 1.2) กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกมีลักษณะการดำเนินงานเป็นคณะกรรมการกลุ่ม โดยมีประธาน เลขานุการ และสมาชิกกลุ่ม จำนวน 30 คน 1.3) สมาชิกกลุ่มร่วมกลุ่มจัดทำตะกร้าจากเส้นพลาสติก เพื่อนำไปขายตามเทศกาลที่ทางจังหวัดร้อยเอ็ดได้จัดขึ้น เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและให้กับครอบครัว 1.4) ผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกได้ประสบปัญหาของการขาย คือไม่ต้องตามความต้องการของลูกค้า และผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกขาดความละเอียด และยังไม่สวยงามเท่าที่ควร เมื่อเทียบกับชุมชนอื่นที่นำตะกร้าผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกมาขายในงานเทศกาลเดียวกัน ส่งผลให้สินค้าไม่สามารถขายได้ในราคาที่กลุ่มชุมชนตั้งไว้ ทางกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก จึงต้องลดราคาสินค้าให้ถูก เพื่อจูงใจลูกค้าในการซื้อสินค้า ทำให้ได้กำไรที่น้อยมาก ทำให้ชุมชนต้องการการเพิ่มทักษะในการทำตะกร้าให้สวยงามมากยิ่งขึ้น และต้องการรูปแบบใหม่ๆ ที่ทันสมัยสามารถขายได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย และต้องการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จักสานจากเส้นพลาสติกให้มีราคาที่สูงกว่าเดิม เพื่อสร้างกำไรให้มากขึ้น

2. ผลการศึกษาสินค้าและมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านชุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยนักวิจัยและสมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าและมูลค่าสินค้าของชุมชน โดยพบว่า 2.1) ชุมชนมีสินค้าของกลุ่มเป็นตะกร้าที่จักสานมาจากเส้นพลาสติก โดยการศึกษาชั้น กลุ่มนักวิจัยได้ลงพื้นที่ร่วมกับชุมชนทำการสำรวจสินค้าและทำการวิเคราะห์ผลการสำรวจสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่บ้านชุมดิน ซึ่งเป็นสอบถามเพื่อหาสินค้าที่ชุมชนมีอยู่ในปัจจุบัน และสอบถามข้อมูลของการขายสินค้าแต่ละประเภท ใช้วิธีให้สมาชิกกลุ่มจักสานจากเส้นพลาสติกได้มีการแสดงความคิดเห็น การเสวนากลุ่ม การปรึกษาหารือ การค้นหาข้อมูลผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อส่งเสริมให้เกิดผลิตภัณฑ์หรือสินค้าในชุมชน โดยใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ เรียบเรียง วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอข้อมูลให้ชุมชนรับรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล สามารถสรุปสินค้าที่ชุมชนมีอยู่แล้วแต่ละประเภทของผลิตภัณฑ์ ราคาทุน และราคาขายของผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกที่ชุมชน

3. ผลการเพิ่มมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านชุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 3.1) จากกระบวนการประชุมหารือเกี่ยวกับกระบวนการสร้างเพิ่มมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกของชุมชน ทางคณะผู้วิจัยร่วมกับชุมชนได้สรุปผลเกี่ยวกับกระบวนการสร้างการเพิ่มมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกของชุมชนในเขตพื้นที่ตำบลน้ำใส คือ การได้นำสมาชิกกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกได้ไปศึกษาดูงานที่บ้านหัวฝาย 3.2) สมาชิกได้เพิ่มทักษะเกี่ยวกับการสานเส้นพลาสติก และได้ผลิตภัณฑ์ในรูปแบบใหม่ ที่ต้องตามความต้องการของลูกค้า ถ้าสินค้าของชุมชนมีความสวยงามมากยิ่งขึ้นก็สามารถเพิ่มราคาขายให้กับตัวผลิตภัณฑ์ ถ้าราคาขายได้เพิ่มมากขึ้นก็จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านชุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จากกระบวนการทดลองปฏิบัติการ โดยการใช้ที่ค้นพบมาเพิ่มมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกของชุมชนมาใช้กับสินค้าของชุมชน ที่กลุ่มสมาชิกได้ทำการศึกษาดูงานที่หมู่บ้านหัวฝาย สมาชิกกลุ่มได้มีการจักสานตะกร้าขึ้นมาคนละ 1 ใบ เพื่อการฝึกทักษะ และได้แลกเปลี่ยนความคิด กับหมู่บ้านต้นแบบที่ได้ไปศึกษาดูงาน ชุมชนบ้านชุมดินก็สามารถ สานตะกร้าเสร็จ ผลงานที่ออกมา มีความสวยงามมากยิ่งขึ้น และมีความประณีตของการสานมากขึ้น ลวดลายและการใช้สีของเส้นมีความสวยงาม และการสานได้มีเทคนิคที่ทำให้การสานเกิดช่องว่างน้อยที่สุด

การศึกษาดูงานในครั้งนี้ชุมชนได้เรียนรู้รูปแบบการเพิ่มมูลค่าสินค้าให้กับสินค้าของชุมชนตนเองได้มากยิ่งขึ้น ทำให้ชุมชนสามารถนำความรู้ที่ได้กลับมาประยุกต์ใช้ในกลุ่มของตนเอง สินค้าที่ได้รับการประยุกต์ สามารถเพิ่มราคาขายได้มากขึ้นกว่าสินค้าแบบเดิม รูปแบบมีความสวยงามตรงตามความต้องการของลูกค้ามากยิ่งขึ้น ทำให้ชุมชนสามารถจำหน่ายสินค้าได้รวดเร็ว จำหน่ายได้

ง่าย และมีการผลิตสินค้าไปขายได้จามเทศกาล จากการทำวิจัยครั้งนี้ ชุมชนบ้านขุมดินได้เพิ่มรายได้จากการสานตะกร้า เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนอีกทางหนึ่ง

เป้าหมาย

1. ได้ข้อมูลบริบทชุมชนของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ได้ข้อมูลสินค้าและมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
3. ได้กระบวนการเพิ่มมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วิชาหกิจกลุ่มสานตะกร้าพลาสติก หมู่ที่ 9 บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน
2. พื้นที่ในการวิจัย ได้แก่ วิชาหกิจกลุ่มสานตะกร้า หมู่ที่ 9 บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่จัดตั้งกลุ่มสานตะกร้าพลาสติกเป็นระยะเวลานาน และเป็นกลุ่มมีความเข้มแข็งที่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

ผลที่ได้รับ

1. ระดับชุมชน

- 1.1 ได้บริบทของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
- 1.2 ได้สภาพปัจจุบันปัญหา และแนวทางในการเพิ่มมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 ได้กระบวนการเพิ่มมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านชุมชน ตำบลน้ำใส อำเภोजตุรพัตร์พิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1.4 การเรียนรู้ต่อเนื่องของกลุ่มสมาชิกในโครงการและมีการขยายผลไปยังกลุ่มอื่น ๆ เพิ่มขึ้น

1.5 เกิดการพัฒนาด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก อย่างต่อเนื่อง

1.6 เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนของทักษะด้านกระบวนการเพิ่มมูลค่าสินค้าที่มีในกลุ่มสมาชิก

1.7 การเป็นชุมชนต้นแบบด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกของกลุ่มสมาชิกอย่างยั่งยืน

1.8 กลุ่มชุมชนได้มีการพัฒนา และสามารถเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

1.9 กลุ่มชุมชนได้รับการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2. ระดับหน่วยงาน

2.1 เกิดกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชน สถาบันการศึกษา องค์กรบริหาร ส่วนตำบลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

2.2 ผลการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและผู้ que ศึกษาค้นคว้าในประเด็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของกลุ่มชุมชนอื่นๆ ได้

3. ระดับวิชาการ และการศึกษา

3.1 เป็นการพัฒนาศักยภาพการทำวิจัยเชิงพื้นที่ของนักวิจัย และนักศึกษาใน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3.2 เกิดการทำงานวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษา หน่วยงานของรัฐ และชุมชน

3.3 เป็นการสร้างเครือข่าย และการทำงานวิจัยร่วมกันระหว่างอาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ของรัฐ และชุมชนที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้การทำวิจัย และได้มีการทำงานร่วมกัน

3.4 เพื่อประโยชน์ด้านงานวิจัยโดยใช้ผลการวิจัยนี้นำไปต่อยอดงานวิจัยในอนาคต เพิ่มองค์ความรู้ในบริบทของประเทศไทยให้มากขึ้น

วิธีการวัดผล ประเมินผล

เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริบทชุมชน การประกอบอาชีพ การสร้างการมีส่วนร่วม และ

กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างทีมนักวิจัยและชุมชน เพื่อสร้างข้อสรุปการเพิ่มมูลค่าสินค้าของของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ วิเคราะห์ข้อมูล และคืนข้อมูลให้กับชุมชนบ้านชุมชน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด Focus group ถอดบทเรียนสังเคราะห์อย่างมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทัศนคติของผู้เข้าร่วมโครงการ การติดตามผ่านการสรุปบทเรียน AAR (After Action Review) ก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ หลังดำเนินโครงการ การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ และถอดบทเรียน Retrospect เพื่อนำไปสู่สังเคราะห์องค์ความรู้ขยายผลต่อยอดการทำงานต่อไป

ข้อเสนอแนะอื่น

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก ควรนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการไปดูงาน นำมาถ่ายทอดสู่กลุ่มอื่นๆ ที่สนใจ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ร่วมกันสร้างจุดแข็งให้กับชุมชน และสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้มากขึ้น

1.2 หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ด้านการทางการพัฒนาศักยภาพทักษะด้านการประกอบอาชีพของกลุ่มชุมชน โดยควรสนับสนุนให้มีเครือข่ายชุมชนเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาของชุมชน ตลอดจนจนถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ชุมชนอื่น ๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยในครั้งนี้ได้ข้อค้นพบใหม่ ๆ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่เป็นการพัฒนาชุมชน และสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อยอดจากการทำวิจัยครั้งนี้ เช่น การเพิ่มมูลค่าของผลผลิตที่ชุมชนมีให้ มีมูลค่าที่สูงขึ้น การแก้ปัญหาสินค้าของชุมชนที่มีมากจนเกินไป การสร้างจุดแข็งให้กับสินค้าของชุมชน ผู้ที่สนใจสามารถวิจัยเรื่องนี้สามารถเป็นแนวทางในการทำวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนได้